

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 2

Juni 2015

Jubilæumsårgang 50

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 6220 7640

E-mail: emko@christensen.mail.dk

Tryk : LaserTryk.dk A/S P. O. Pedersens Vej 9, DK-8200 Århus N

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december.

Årskontingent: Digitalt medlem DKK 75,-. Traditionel incl. papirblad DKK 175,-.

Vedr. indbetaling, se nederst på denne side. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af artikler og annoncer:

Termine für Anzeigen: Terms for advertising:

1. januar, 1. maj, 1. september.

Annoncepris: 1/8 side DKK 100,- 1/4 side DKK 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 seite

DKK 100,- 1/4 seite DKK 200. - Price for ans: 1/8 page DKK 100,- 1/4 page DKK 200,-

Hilsen fra redaktøren

Sommeren er lige om hjørnet og det samme er tilfældet med næste nummer af KAKTUS. Det er en stor fornøjelse at være redaktør, når så mange forskellige medlemmer sender indlæg til mig. Tusind tak for det. Ja tænkt, jeg har faktisk noget til overs til næste nummer, så bare glæd jer til oktober. Inden den tid skal vi dog lige fejre 50 års jubilæum. Jeg glæder mig til at hilse på alle medlemmer, nye som gamle.

I dette nummer kan I få inspiration til en tur til De Kanariske Øer, læse om minikaktus, der vil tiltale enhver kaktusnørd med pladsmangel, samt om hvordan en kaktus har formået at dele sig i 16 stykker. Sukkulenterne er skam også repræsenteret. Både de udendørs og indendørs og endelig skal I møde en guru indenfor *Euphorbia*-verdenen.

Find blot liggestolen frem og smæk benene op, mens du nyder alle de gode oplevelser, som vore medlemmer har med deres planter.

Rigtig god fornøjelse!

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Erik Holm, Helgesvej 11,
7400 Herning. Tlf. 9712 3282 og 2665 4832.
Email: esholm@post9.tele.dk

Sekretær: Finn Larsen, Salbyvej 17,
4600 Køge. Tlf. 2252 3208
Email: salbyvej17@tdcadsl.dk

Kasserer: Peer Kammer Hansen,
Mannehøj 219, 6600 Vejen. Tlf. 8748 3223
Email: peerkb@hotmail.com

Øvrige funktioner:

Webmaster:

Finn Larsen

E-mail: salbyvej17@tdcadsl.dk

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden:

Escorbaria minima fra Finn Nielsens samling. Læs om den og *Echinocereus davisii* inde i bladet

Foto: Finn Nielsen

Formanden har ordet

Velkommen til årets tredje og næstsidste udgave af KAKTUS. Jeg håber, at alle har nydt ekstranummeret, som markerede vores jubilæum. Jeg fandt det i al fald meget underholdende.

Siden sidst kunne man jo have håbet på, at vejret havde artet sig lidt bedre. Mine kaktus er bagud i forhold til tidligere år. De mangler simpelthen varme og sol. Lad os håbe sommeren snart kommer.

Et lyspunkt har været kaktusturen. Den var som altid meget hyggelig og bød på mange gode og til tider billige salgsplanter. Et par af gartnerierne levede ikke helt op til den sædvanlige standard, men alle fik da vist nok købt ganske godt ind. Jeg glæder mig allerede til næste gang. Næste større begivenhed er årsmødet i Odense 29.-30. august, hvor vi fortsætter fejringen af vort jubilæum. Jeg kan kun på det kraftigste opfordre til, at så mange som muligt møder op og deltager. Gerne også med overnatning, da vi forventer aftenhygge (og natteditto?) med lidt godt til ganen.

Vi har udenlandsk foredragsholder og forventer mange salgsplanter, så der er al mulig grund til

at deltage.

Under generalforsamlingen vil vi gerne debattere fremtidige tiltag ligesom vi vil løfte sløret for nogle af bestyrelsens egen ideer. Vi har valgt ikke at komme med vedtægtsændringer denne gang, da vi ønsker debatten på f o r h å n d .

Derfor: har du gode ideer hører vi meget gerne nærmere.

Vi ses på årsmødet!

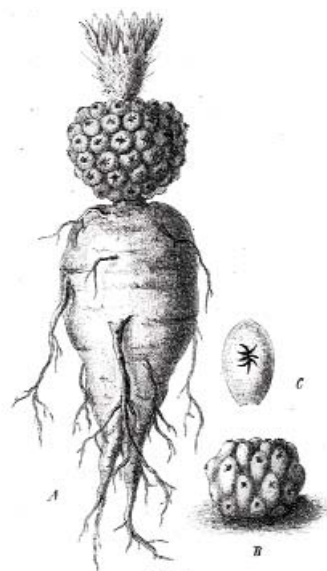

Fig. 49.
A. *Echinocactus agrippae* H. A. Phil., B. *Echinocactus laeta* H. A. Phil.,
C. *Demotie Hecker mit Stachelhäut*.
Original von T. G. Seck.

Et glimt fra årets kaktustur til Holland og Tyskland. Her fra besøget hos Ernst og Marita Specks.

Hvilken plante i hvilken prisklasse skal man vælge?

De "små grå" kom ind imellem på overarbejde.

Foto: Ellen Christensen

Kaktus og andre sukkulenter

(og meget mere)

på De Kanariske Øer 2. del

Tekst og foto: Ebbe Skov

Tenerife:

Puerto de la Cruz på vestkysten er en spændende by med flere flotte haveanlæg. Jardin Botanico er en mindre men spændende botanisk have.

Jardin Botanico

Centro de las Orquideas med masser af orkideer i haven til et ældre hus, der i flere hundrede år har været i engelsk eje. Agatha Christie skrev nogle af sine romaner her.

Centro de las Orquidas

Endelig Parque Taoro, som er en meget flot og spændende park i et meget kuperet terræn. Sidst vi boede i Playa de las Americas, var vi ude at handle, da vi gennem en rude i supermar-

kedet så nogle flotte kaktusser på nabogrunden. Ud at kigge! Det viste sig, at den lille lokale minigolfbane anvendte kæmpe kaktusser og sukkulenter til afgrænsning af de enkelte baner. Der var kun et at gøre, nemlig hjem for at hente kameraet og tilbage for at spørge om tilladelse til at fotografere, hvilket ikke var et problem.

Minigolfbanen

Andre seværdigheder på Tenerife:

Den lille bjergby Masca med den meget stejle kløft, hvor man evt. kan vandre fra. Turen dertil er helt fantastisk med imponerende hårnålesving på små veje, hvor busser dog kan køre.

Bjergbyen Masca

Pyramiderne i Guimar er et flot museum med mange historiske fund, der knytter øerne sammen med Amerika og Ægypten. Her findes endvidere kopier af nogle af de både, som Thor Heyerdahl (kendt fra bl.a. Kontiki-ekspeditionen) har anvendt. I parken er der en samling af giftige planter, der alle er beskrevet efter deres giftighed.

Guimar - museet

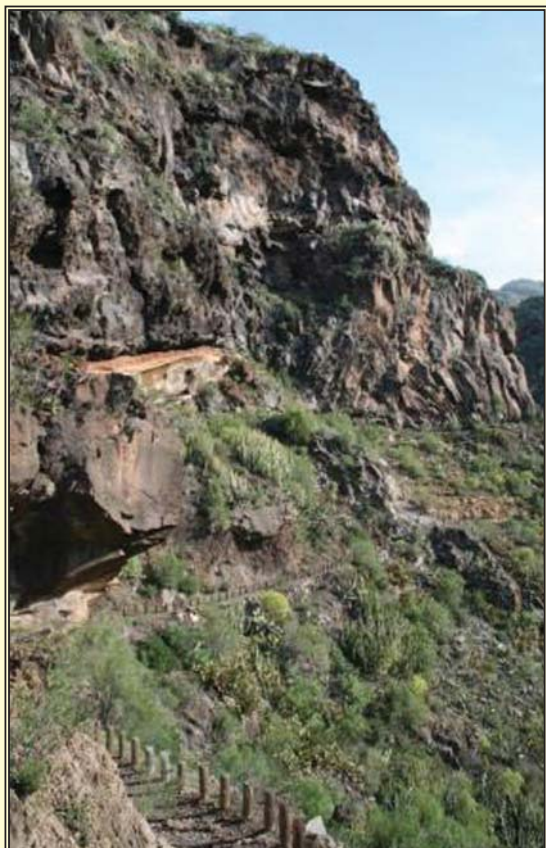
Vulkanen Teide er Spaniens højeste bjerg på 3.718 meter. Man kan køre op til godt 2.000 meters højde, hvorfra man kan tage svævebane eller vandre videre op mod toppen. Man bør tage forskellige veje til/fra Teide, idet der overalt er storslået natur med mange spændende planter og helt forskellige landskaber på grund af de forskellige klimazoner. Billedet viser dog ikke sukkulenter, men et udsnit af ca. 20 Lamborginier, som holdt træf på Teide.

Lidt for den bilglade kaktussamler

Fuego del Inferno er en smuk kløft, hvor det er forholdsvist let at vandre, hvis man blot har gode sko, vand og en hat. I kløften er en flot

natur og spændende flora med flere endemiske planter.

Fuego del Inferno

Loro Park, som ligger i Puerto de la Cruz er en virkelig flot fuglepark, hvor der også er opvisning med delfiner og spækhuggere. Parken er flot anlagt og også her kan man finde mange blomster og planter.

En imponerende *Agave* i Loro Park

I byen La Oratava kan man dels besøge den gamle by med gamle bygninger og kunsthåndværk, men man kan også finde mange små haver, der er et besøg værd.

To billeder fra La Oratava

Vest for Puerto de la Cruz findes en lille, men flot by Garachico med en lille havn, hvor bølgerne kan sprøjte op over stier, der er udhugget i lavaen. Billede TN - Garachico

Garachico

På modsatte side af havnen findes en lille have, med spændende planter.

Vest for Puerto de la Cruz kan man i byen Icod de los Vinos finde et over 3.000 år gammelt drageblodstræ (*Dracaena drago*) med en højde på 17 meter.

Hvert forår i februar - marts afholdes karnevaller i de store byer på øen. Disse må man ikke gå glip af, hvis man er på øen.

Fuerteventura:

Fuerteventura er et af de nyeste rejsesteder, der blevet populært for feriegæster, der nyder at surfe, bade og slappe af. Øen, der er meget gold, byder ikke på større oplevelser ud over de mindre byer, men på den sydlige del af øen i nærheden af Costa Calma findes Oasis Park, der er en zoologisk have med en fantastisk kaktus- og tropisk park, som ligger lidt gemt bag ved den zoologiske have. Der er køremulighed fra zoo til kaktusparken.

To billeder fra Oasis Park nær Costa Calma

Desuden findes et areal på 35.000 m² uberørt natur, der er beskyttet af hensyn til den kanariske flora.

Kaktusparken og den tropiske have blev åbnet i 2000 og er den største samling i Europa med mere end 2.300 arter og over 28.000 planter. Endvidere er der i dette område anlagt et område med rovfugle (bl.a. gribbe), hvor der vises shows.

Hvis man holder ferie på Lanzarote kan man evt. leje en bil og tage færgen fra Playa Blanca, eller man kan tilmelde sig en af de arrangerede dagsudflugter til parken på Fuerteventura.

Afslutning:

Beskrivelserne fra de kanariske øer, er kun et lille udpluk af, hvad vi har set og oplevet. Vi kan kun anbefale at besøge øerne, men man bør forberede sig grundigt, med mindre man "kun" vil dase ved poolen eller stranden.

Vi lejer normalt en bil, idet vi på denne måde frit kan vælge, hvad vi vil besøge og hvor lang tid, vi ønsker at tilbringe det enkelte sted. Vejene er fine på alle øerne, dog kan der være mindre grusveje i bjergområderne på Gran Canaria. Husk desuden at standse ofte for at nyde udsigten, gå en lille tur eller drikke en kop kaffe eller et glas friskpresset appelsinjuice. Hvis man ikke vover sig helt op i bjergene, kan man mange steder cykle rundt. Dette gælder især på Lanzarote, hvor La Santa sport er udgangspunktet for mange aktive ferierejsende.

Et godt kamera kan ikke undværes. Vi har normalt altid to med: et spejlreflekskamera med et godt zoomobjektiv samt et mindre digitalt kamera, når man lige skal snuppe et hurtigt billede. Vel hjemme igen kan man efterfølgende sortere i sine billeder og beholde de bedste.

Inden vi tager på ferie forbereder vi os altid hjemmefra. Via internettet finder vi informationer hos flere rejsebureauer og biludlejningsfirmaer samt mange andre hjemmesider (offentlige, private herunder fra andre feriegæster). Vi kopierer uddrag og artikler fra de forskellige hjemmesider over i et Word doku-

ment, så vi på den lange flyvetur i ro og mag kan foretage planlægningen af den kommende uge. Endvidere kigger vi altid efter nyheder i de mange foldere, der ligger på hoteller eller hos turistinformationer. På denne måde får vi en ferie med både mange oplevelser og afslapning.

God ferie.

Inge og Ebbe Skov

Den endemiske
Canarina canariensis

Anbefalede bøger:

Guillermo B. Perdomo: Lanzarote Cactus Garden.

Kan købes i parken. Bogen på 145 sider er virkelig god. Bogen findes på flere sprog, dog ikke dansk. Dels beskrives øens geologiske og botaniske udvikling på en let og illustrativ måde, dels beskriver den, hvorledes man har udnyttet naturens ressourcer og muligheder for at kunne dyrke afgrøder samt vin på øen.

Joël Lodé: Succulent plants of the Canary Islands - Identification easy guide. Alle tekster er på engelsk fransk, spansk og tysk. Bogen, der er på 368 sider, er en feltguide og en komplet fortegnelse af alle sukkulente planter på de kanariske øer med billeder og beskrivelser af alle planter samt lokaliteter.

Nogle links:

Cactus Garden - Lanzarote:

<http://www.lanzaroteguidebook.com/information/sight-seeing/attractions/jardin-de-cactus>

Palmitos ark - Gran Canaria:

<http://www.palmitospark.es/atracciones/other-attractions/?lang=en>

Minigolf - Tenerife:

http://www.tripadvisor.dk/Attraction_Review-g562820-d5953492-Reviews-Parque_Santiago_Mini_Golf-Playa_de_las_Americas_Tenerife_Canary_Islands.html

Pyramiderne i Guímar - Tenerife:

<http://www.tenerife.dk/pyramiderne-i-gueimar>

Oasis Park - Fuerteventura:

<http://www.jardinbotanicofuerteventura.com/>

Cactualdea Park - Gran Canaria:

<https://www.youtube.com/watch?v=aVWAak1HIz4>

To små favoritter

Tekst og foto: Finn Nielsen

Nogle siger: "Big is beautiful". Jeg siger: "Småt er godt" - i hvert fald, når det gælder kaktus. Små planter har den indlysende fordel, at der kan være flere af dem end af store planter på samme areal. Men samtidig bejestres jeg også over de mange små detaljer, de små planter viser.

To af mine favoritter har bl. a. det til fælles, at de stammer fra Brewster County, Texas, USA - de blev begge fundet og beskrevet i 1931 - de er hårdføre til mindst ca. $\div 12^{\circ} C$ - de bliver ikke mere end ca. 3-4 cm høje - de er lette at få i blomst og i det hele taget nemme i kultur.

Trods lighederne er de ikke i familie med hinanden. Jeg tænker nemlig på *Echinocereus davisii* og *Escobaria minima*.

Ser vi først på *Echinocereus davisii* har den som så mange andre været udsat for diverse navneforandringer, dog alle med fornavnet *Echinocereus*, nemlig *E. viridiflorus* var. *davisii*, *E.*

Echinocereus davisii

viridiflorus fa. *davisii* og *E. viridiflorus* ssp. *davisii* samt *E. chloranthus* var. *davisii*. Der er tale om den mindste art i slægten *Echinocereus*, og der er næppe tvivl om dens nære slægtskab med *E. viridiflorus*-gruppen (som i øvrigt også er blandt mine favoritter). Men i modsætning til medlemmerne af *E. viridiflorus*-gruppen, hybridiserer den ikke med dem, måske fordi den i naturen blomstrer tidligere.

Blomsterne, der er åbne om dagen i 3-4 dage, er gullig-grønne med en behagelig duft, op til et par cm i diameter. Den skulle være nem at frøformere, men selvom den vokser langsomt, kan den blomstre allerede efter 3-4 år (frø kan bl.a. fås hos SuccSeed). Der er en vis variation både inden for længden af tornene, 10-20 mm, oftest uden central torn og inden for blomsternes farve og facon. Tornene er hvide med mørk spids. Planten udvikler med alderen en kort pælerod.

Echinocereus davisii. Blomsten er næsten ensfarvet

Echinocereus davisii

Der er opstået en kulturform af *E. davisii*, som med henvisning til tornenes udseende kaldes *E. davisii* cv. *Brevispinus*. Her er tornene kun 2-4 mm lange og pectinate (kamformede). Mig bekendt dyrkes denne form mest som podet, antagelig også for hurtigere at kunne opformere den. Min anden, lille favorit, *Escobaria minima*, har også været gennem navneforandringer: *Escobaria nelliae*, *Coryphantha minima*, *Coryphantha nelliae* og *Mammillaria nelliae*. Indtil for nylig var der også her tale om slægtens mindste medlem, men den 16. oktober 2010 opdagede Zdenek Vasko *Escobaria abdita* i Mexico, og den er

Echinocereus davisii var. *brevispinus*.

tilsyneladende endnu mindre end *E. minima* (se Michael Niensens omtale i vores blad nr. 1, 2014, side 17 og i The Cactus Explorer nr. 4, May 2012, side 13).

Selvom der kan være visse ligheder i udseendet mellem *E. minima* og *E. abdita*, er det næppe sandsynligt, at de er nært beslægtede, jævnfør afstanden mellem og forskellen på deres voksesteder. Men *E. minima* siges dog at have en nær slægtning, *E. besteri*, (som i øvrigt også vokser i samme område), og begge påstås at have visse ligheder med den noget større *E. vivipara*. Disse ligheder har jeg nu svært ved at se.

Echinocereus davisii.

Her har blomsten en fin brunlig stribe

Escobaria minima har blomster i pink nuancer, op til 2,5 cm i diameter, altså større end plantelegemet, og åbne i flere dage. Også den skal være nem at frøformere (og frøene kan bl.a. købes hos SuccSeed), men det skulle også være muligt at formere den ved både aflæggere og podning, da den danner sideskud. Planten er nærmest helt dækket af få mm lange, tykke, tilliggende, hvide torne. Også *E. minima* kan med tiden danne en kort pælerod.

Begge mine to små favoritter stiller samme krav til jordblandingen, nemlig en porøs, mineralsk blanding med kun en smule humus, og de kræver begge en tør og kølig overvintring. Om

sommeren vil de gerne have sol, *Escobaria minima* måske mere end *Echinocereus davisii*.

Escobaria minima, øverst med knopper og her under fuldt udsprungne

Hvis man skulle have lyst til at eksperimentere med sammenplantninger - f.eks. i foreningens flotte jubilæumspotte - har vi altså her et indlysende bud på et forsøg, som oven i købet ligger så tæt som overhovedet muligt på naturens egen sammenplantning.

I øvrigt er begge planterne relativt nemme at finde til salg på internettet til ganske få Euro, hvis man ikke har tid eller lyst (evner?) til at frøformere.

Jeg læste en "5-year review" fra 2011-12 (37 sider!), udgivet af "U.S. Fish and Wildlife Service" (USFWS), omhandlende *Echinocereus davisii* og *Escobaria minima*'s forhold i naturen. Her er noget af det, jeg med mit skoleengelsk fik ud af læsningen:

Myndighederne skal åbenbart hvert 5. år revurdere truede arters situation. USFWS betegnede begge arter som truede i 1979 og staten Texas gjorde det samme i 1983 ("endangered without critical habitat" - "ikke afgørende truet på voksestedet"?). Udbredelsesområdet ligger i 1.200 til 1.350 meters højde over havet, og den gennemsnitlige årlige nedbør er 410 mm. Klipperne i området Marathon Basin, Caballos novaculite, består af et flint-lignende materiale, novaculite, som kun findes tre steder i Nordamerika. Novaculite'n danner knivskarpe kanter, som ofte løber i retning sydvest - nordøst. Planterne træffes tit sammen med en art mos, *Selaginella peruviana*. *Echinocereus davisii* blomstrer fra maj til august. Blomstringen varer i ca. 4 dage hvert år, og da planterne gror enkeltvis og spredt, er de vanskelige at få øje på uden for blomstringen. *Escobaria minima* blomstrer i april og maj, og den vokser mest i tætte klynger. Begge kaktus bliver bestøvet af insekter.

Optælling af planterne er vanskelig, fordi de i tørkeperioder skrumper ind og forsvinder i mosset eller klippespalterne. Derfor kan de kun overvåges effektivt, når de blomstrer. I 1984 anslog USFWS, at bestanden af *Echinocereus davisii* kunne udregnes som 1 - 5 plante pr. m² i et område på 50 m x 4 km (20 ha), hvilket betyder mellem 200.000 og 1.000.000 individer. Andre beregninger viser også tal inden for dette spænd. Tilsvarende viste USFWS's beregninger fra 1984 en bestand af *Escobaria minima* på 40.000 til 80.000 på et areal af 50 m x 11 km (55 ha), men meget uens fordelt og nogle steder med klumper på over 100 individer inden

Escobaria minima

for én m². Men andre målinger anslår bestanden til op mod 1.000.000. Sammenfattende konstateres det, at de to arter er endemiske for områder af Caballos novaculite i Marathon Basin i Brewster County på henholdsvis 89 ha (*E. davisii*) og 247 ha (*E. minima*), og at begge arter i nogle tilfælde findes i samme områder. I et lille område langs en hovedvej er begge arter udryddet eller tæt på udryddelse. Alle findestederne ligger på private områder, og er generelt ikke tilgængelige for nærmere undersøgelser.

I 2010 fortalte B.R. McKinney, at mange jordejere er helt opmærksomme på de to arters tilstedeværelse og beskytter dem ved at forbyde adgang til området og indsamling af planterne. Hun anslår en population på over 500.000 *Echinocereus davisii* og over 1.000.000 *Escobaria minima*. Men disse oplysninger har dog ikke kunnet dokumenteres.

Konklusionen mht. trusler mod arterne i naturen er, at indsamling udgør den største (og p.t. måske eneste) trussel. Det understreges også

af, at de to arter som nævnt er udryddet på en strækning langs en hovedvej, hvor der jo er offentlig adgang, og som er et kendt indsamlingssted for kaktussamlere. Den manglende adgang til de private områder umuliggør en mere præcis optælling, men er samtidig også den bedste sikring mod indsamling. De to arters fortsatte eksistens er helt lagt i hænderne på de private ejere, men USFWS tilbyder sin støtte. Rapporten konkluderer, at de to arter fortsat skal anses for truede på deres voksested. Så vidt rapporten fra USFWS. Som dansker kan man undre sig over, at myndigheder åbenbart ikke har adgang til at undersøge et privat område i så vigtigt et ærinde som spørgsmålet om truede arter. Men det er nu min opfattelse, at vi tilsyneladende ikke skal være nervøse for udryddelsen af de to små kaktusser trods deres relativt små og delvis sammenfaldende udbredelsesområder.

Kilder:

Diverse artikler på internettet.

Finn Nielsen

finn.fyn@jubii.dk

Echinocereus davisii.

Foto: Steen Stjerne

Kære medlem af Nordisk Kaktus Selskab. Husk

(Revideret) **Invitation til NKS årsmøde d. 29. - 30. a**

NKS indbyder hermed alle medlemmer til årsmøde 2015. Årsmødet og generalforsamlingen afholdes lørdag den 29. august på Dalum Landbrugsskole i Odense.

Alle medlemmer af NKS er velkomne til at møde frem til generalforsamlingen uden at skulle deltage i det øvrige arrangement. Hvis man kun deltager ved generalforsamlingen er dette selvfølgelig gratis.

Vi har igen valgt at placere årsmødet i Odense som ligger centralt i Danmark. I den forbindelse har NKS valgt at give **en særlig rabat til de medlemmer, som skal krydse Storebæltsbroen**. NKS giver en rabat pr. deltagende bil, som svarer til den ene brobillet (DKK 235,-) En forudsætning for at opnå rabatten er selvfølgelig, at du er betalende deltager ved arrangementet. Kassereren i NKS vil dog blive særlig glad, hvis man fra Sjælland kan arrangere samkørsel.

(Rabatten udbetales efter årsmødet.)

Som sædvanlig vil der være plantesalg ved årsmødet, men jo flere planter på salgsbordene jo bedre. Derfor opfordres alle deltagere til at medbringe overskudsplanter til salg, hvad enten du har mange eller kun få. Der vil også være adgang til plantesalget for interesserede, som ikke er medlem af NKS. Medlemmer, som er bosat i Odense må gerne reklamere for plantesalget, eventuelt ved at opsætte annonce i det lokale supermarked.

Hvis du er nyt medlem af NKS, og ikke før har deltaget i et årsmøde, så er her en superchance for dig. Du kan få en hyggelig snak med os kaktusnørdere og få råd og vejledning om alt indenfor kaktus- og sukkulentområdet og tillige erhverve spændende planter til en meget fornuftig pris.

Endvidere er der spændende foredrag. I år har

du mulighed for at møde Ian Woolnough fra UK, som vil fortælle det bedste fra mange af sine rejser i USA, Mexico og Sydamerika lørdag eftermiddag. Vi har inviteret ham til at deltage og fejre vores jubilæum sammen med os.

Lørdag aften vil formanden, Etik Holm fortælle om hvad internettet har betydet for ham og hans kaktusser.

Husk også, at der er uddeling af gratis jubilæumspotter til de medlemmer, som endnu ikke har fået. Deltager du ikke selv ved årsmødet kan du evt. alliere dig med en deltager, som kan modtage din potte.

Tid og sted:

Lørdag den 29. august 2015

Dalum Landbrugsskole i Odense

Landbrugsvej 65, Hjallesø 5260 Odense S

Telefon: 66 13 21 30

dalumls.dk

Mail: tr@dalumls.dk

Tilmelding:

Bindende tilmelding

senest tirsdag den 30. juni 2015 til:

Sekretær Finn Larsen

Tlf.: 22523208

Mail: salbyvej17@tdcadsl.dk

Husk også at fortælle, hvor mange meter salgsbord du vil have, hvis du skal sælge planter.

Meddel også, hvis du skal have vegetar- eller diætmenu.

Hvis du holder åbent hus om søndagen for de hjemfarende fra årsmødet, må du meget gerne skrive det på tilmeldingen.

Priser:

Angiv tydeligt, hvad din indbetaling dækker af punkterne nedenfor:

Prisen er i år (som i 2014!) kun 535,- DKK pr. person, hvis man kun deltager lørdag.

at tilmelde dig årsmødet inden den 30. juni!

august 2015 på Dalum Landbrugsskole

Finn (sekretær i NKS)

Hvis du også vil overnatte, er prisen for deltagelse lørdag og overnatning i delt dobbeltværelse 985,- DKK pr. person.

Overnatning i enkeltværelse koster 1.095,- DKK pr. person.

(Sengelinned er inkluderet i prisen)

Ost og rødvinsarrangementet lørdag aften er selvfølgeligt valgfrit, men er man interesseret i at deltage, er dette gratis i jubilæumsåret.

Betaling:

Ved tilmelding eller senest tirsdag den 30. juni indbetales deltagergebyret på nedennævnte konto:

Danmark: Danske Bank, Holmens Kanal 2-12, DK-1092 København K

Regnr. 1551 og Kontonr: 6578713

Sverige og Norge:

SWIFT: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

HUSK:

I Sverige og Norge skal indbetaler betale alle bankgebyrerne.

Eller billigere - med PayPal til peerkh@hotmail.com

I Norge og Sverige skal du tilføje 50,- NOK eller SEK til gebyr for valutaomregning til Paypal .

Program for Årsmødet 29. - 30. august

(Evt. ændringer opdateres her i forumet.)

Lørdag den 29. august 2015:

Kl. 10.00-10.30: Registrering samt opstilling af planter. Her serveres som vanligt kaffe og ostemad.

Kl. 10.30-12.00: Generalforsamling med dagsorden ifølge vedtægterne. Hvis generalforsamlingen afsluttes tidligere end forventet, kan salgsplanterne beses indtil frokost.

Kl. 12.00-13.00: Frokost/lunch + 1 øl eller 1 vand.

Kl. 13.30-15.00: Ian Woolnough holder foredrag.

Kl. 15.30-17.30: Planteralg, også for ikke-medlemmer. Der sælges også keramikpotter (kun til medlemmer) til DKK 155,- pr. stk. (Kaffe og kage)

Kl. 18.00-19.30: 2-retters middag + 1 øl eller 1 vand. Vin er for egen regning.

Kl. 19.30-21.00: Erik Holm - Hvad Internettet har givet mig af muligheder vedrørende kaktus (+ kaffe)

Kl. 21.00-??: Ost og rødvinsarrangement + socialt samvær.

Søndag den 30. august 2015:

Morgenbuffet og hjemrejse for dem, som har valgt at overnatte.

Værelset skal forlades senest kl. 9:00

Åbent hus søndag: Dette meddeles på selve mødet.

Vi glæder os!
Bestyrelsen i NKS

Indkaldelse til generalforsamling i Nordisk Kaktus Selskab

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Formandens beretning
4. Kassererens beretning og fremlæggelse af regnskabet for 2014.
5. Fastsættelse af kontingent for 2016
6. Indkomne forslag
OBS! Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest 1. august.
7. Valg af to bestyrelsesmedlemmer. Finn Larsen bestrider posten som sekretær og webmaster og accepterer genvalg. Peer Kammer Hansen bestrider posten som kasserer, men

- ønsker ikke genvalg. Bestyrelsen har på nuværende tidspunkt ingen kandidater til posten som kasserer, men vi håber, at have en kandidat klar til generalforsamlingen.
8. Valg af to suppleanter til bestyrelsen
Jan Hurup Hansen er nuværende 1. bestyrelses-suppleant.
Susan Sørensen er nuværende 2. bestyrelsessuppleant.
 - 9 Valg af revisor
 10. Valg af revisorsuppleant
Jens Jensen er nuværende revisorsuppleant.
 11. Eventuelt (der kan ikke træffes beslutninger under dette punkt.)

Regnskab for Nordisk Kaktus Selskab 2014

v/ Peer Kammer Hansen

Indtægter	DKK	Udgifter	DKK
Årsmødeindtægter 2014	27.524,23	Årsmødeudgifter 2014	28.126,70
Kontingent, papirmedlemmer	16.105,00	Jubilæumsgave (potter)	29.250,00
Kontingent, e-medlemmer	10.000,38	Rejser (årsmøde og best.møder)	6.890,95
Vi., salg af (årsmøde 2014)	320,00	Gaver (vin, årsmøde)	720,00
Potter, salg af	1.085,00	Planter, køb af (til auktioner)	1.120,00
Poloshirt, salg af	100,00	Kontor	1.371,00
Blade, løssalg af	56,00	Kontogebyrer	675,00
		Medlemsblad, trykning	11.917,50
		Porto, medlemsblad	9.296,65
		Porto, velkomstpakke	2.689,31
		Porto, øvrig	121,51

Årets Underskud i DKK	37.404,00
Konto i Danske Bank pr. 31. 12. 2014:	75.073,26
Kontantbeholdning pr. 31. 12. 2014:	-20,33
Konto på PayPal pr. 31.12.2014:	0,00

Konti og kassebeholdning samt bilag stikprøvevis kontrolleret af selskabets revisor Bjarne Kjempff.

Kasserers bemærkning til regnskabet:

- " Jubilæumsår er i sagens natur særlige, også økonomisk.
- " Medlemsgaverne til 100-årsjubilæet bliver garanteret endnu dyrere.
- " Nogle af rejseudgifterne bogført i 2014 hidrører egentlig fra aktiviteter i 2013.
- " Det fantasifulde kontantbeløb skyldes, at jeg har hævet udlæg for porto i kontantkassen, som altså var overtrukket ved årsskiftet.

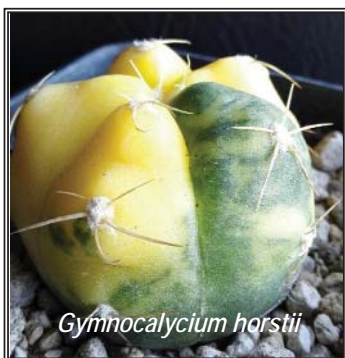
Med høflighed kommer man langt

Tekst og foto: Erik Holm

Andre hævder at frækhed også belønnes. Mit budskab er nok snarere, at kommunikation er vejen frem.

På den nyligt overståede kaktustur til Tyskland og Holland besøgte vi blandt andet Ingo Breuer, ejer af Eden Plants i Heinsberg, Tyskland. Det er et rigtig godt gartneri, hvor man - med noget besvær på grund af rulleborde - kan finde mange gode ting. På et tidspunkt pegede vort medlem fra Frederikshavn, Poul Nielsen på en plante og sagde til mig: "den kunne jeg godt tænke mig". Problemet var bare, at planten stod i den forbudte del af drivhuset; der hvor Ingo Breuer havde sine private planter samt moderplanter. Det var en knaldgul

Gymnocalycium horstii med 4 gule og en normal grøn ribbe. Nu er disse farveladekaktus ikke lige min kop te, men kan man lide sådant, skal man da

have lov, synes jeg. Bare jeg kan få lov at komme med et par fordomsfulde drillerier om emnet. Poul er måske nok fræk, men engelsk hører ikke til hans største kompetencer. Jeg taler engelsk en anelse bedre end Villy Søvnald, så jeg spurgte meget høfligt Herr Breuer, om han måske kunne tænkes at ville sælge planten, idet jeg håbede, at ingen opdagede, at jeg spurgte efter "sådan noget".

Efter en kort forhandling nåede vi frem til en pris, der var acceptabel for alle, men nu tager historien en lidt uventet vending. Ingo Breuer bad mig nemlig uopfordret komme med ned i den fjerneste ende af det lange rullebord. Der var lige noget han ville vise mig. Høflig som jeg

jo er, gik jeg naturligvis med ned til en større gruppe *Gymnocalycium mazanense* var. *ferox*. Der stod vel 20-25 planter i nogenlunde samme størrelse. Så begyndte Ingo Breuer at pege rundt på 6-8 af dem. Disse stod i knop ligesom resten, men knopperne var helt anderledes end de andre. Knopperne var lysende pink. Begeistret fortalte han, at sådan gjorde netop de planter hvert år, og blomsterne naturligvis det samme. Der var altså tale om normale planter, der af en eller anden grund havde variegation i deres kønsorganer, om jeg må udtrykke mig sådan. Det var sgis'me da interessant (og glemt var mine fordomme mod variegerede kaktus!), så jeg spurgte igen høfligt, om han mon kunne tænke sig Den venlige Ingo Breuer var villig til at sæge 1 og kun 1! Gæt hvem der købte den.

Ja, det endte så med at jeg måtte høre på en del kommentarer fra andre med de samme fordomme som jeg selv har, mens jeg tilbragte pinlig lang tid i kassekøen med 2 farveladekaktus i bakken. Jeg forsøgte naturligvis at argumentere med, at min var en interessant absurditet, som enhver gymnocalyciumnørd ville give en halv arm for, og at jeg blot købte den anden til "ham Frederikshavneren".

Lykken står den kække bi.

Flere anekdoter kommer sikkert på årsmødet. Om ikke andet kan du jo tage en øl sammen med den gamle formand (altså den helt gamle). Så undgår du næppe en række anekdoter.

For du kommer da vel til årsmøde, ikke?

Erik Holm.

TRE SEMPERVIVUM-ARTER SOM KAN IDENTIFICERES

Tekst: Susan Schou Sørensen

Foto: Susan og Peter Schou Sørensen

Hvis man som jeg har en ambition om at lære en planteslægt godt at kende, og man derfor gerne vil stifte bekendtskab med de omkring 45* arter, som slægten rummer, så må man forberede sig på forskellige frustrationer, eller om man vil, udfordringer.

1: Gartnerier, der fusker med artsnavne: Her har jeg desværre mange dårlige erfaringer, men fremhæver gerne Fernwood Nursery som et pålideligt gartneri.

2: Manglende litteratur: Hvad har vi? Fritz Köhlein fra 1977, The Sempervivum Society; et foreningsblad udgivet i halvferdserne. Fernwood Nursery's lille bog fra 2004. Urss Egli med "Illustrated handbook of succulent plants." fra 2003, samt netlitteratur og her tænker jeg især på Gerard Dumonts hjemmeside.

3: Lidt og dårligt billedmateriale: *Sempervivum* fotograferet i naturen om vinteren, eller under sommertørke er meget svære at identificere. Helst skal der være en blomsterstand. Dvs. planten skal fotograferes i juli. For nogle planters vedkommende går der flere år imellem hver blomstring.

4: Tæt beslægtede arter: Ruthenicum-komplekset eksempelvis: omfatter foruden førnævnte *S. zelebori*, *S. kindingeri*, *S. kosanini* og *S. leucanthum*. Disse 5 arter forveksles jævnt hen. Jeg har desuden til gode at se udførlige artsbeskrivelser på de tyrkiske arter, som er nævnt i min forrige artikel, og blandt Kaukasus-arterne er der flere tæt beslægtede grupper, som kan give anledning til usikkerhed. Eksempelvis: *S. annae*, *S. altum*, *S. ossetiense*, *S. caucasicum* og *S. ingwersenii*.

5: En jungle af hybrider og havesorter: mange tusinde planter som kan mudre billedet godt til. Hvis ikke disse fortrædeligheder kan standse dig, så er her endnu et par:

6: Engelske contra tyske standarter: her er

mange interessante uoverensstemmelser, som botanikerne burde få afklaret, hvis ikke de alle (botanikerne) er sparet væk.

7: Sidst, men ikke mindst: Høje, utilgængelige bjerge for enden af dyre rejsemål.

Men inden vi fortvivler helt, så lad os i stedet glæde os over de mange veldefinerede arter, som slægten også rummer. Her følger derfor et bud på tre fortræffelige planter: alle gul-blomstrede, kalkskyende og hjemmehørende i de Europæiske Alper.

Foto 1 her over
*Sempervivum
pittonii*

Foto 2 th.
*Sempervivum
pittonii*
i blomst

Foto 3. *Sempervivum wulfenii*

Først: *S. pittonii*, der kommer fra Kraubath i Østrig, hvor den udeluk-kende gror på serpentinklipper i om-kring 1000m's højde. Jeg har dyrket planten i to forskellige varianter siden 2009, og har gjort den erfaring, at der her er tale om en potteplante, som både kan angribes af meldug, bladlus og snegle og som kræver at stå overdækket om vinteren. Men det er jo en smuk og særpræget art, med spiralvækst (se 1. foto), som hen ad vejen danner en tæt tue. Blomstre vil den også gerne og så er den sjælden og i naturen truet af minedrift (2. foto).

Dernæst: *S. wulfenii* (3. foto) der i størrelsen kan ligne en *S. tectorum*, men skiller sig ud fra denne med sine gule blomster, de forholdsvis tynde blade og den koniske bladknop, som den indimellem danner. Det er en langsomt voksende plante, som sætter få aflæggere og som hjemme hos os trives bedst i den uopvarmede udestue om vinteren. Arten stammer fra de

Foto 4. *Sempervivum grandiflorum*

østlige Alper. Den her afbildede plante (foto nr. 3) er fra Bernina-passet, hvor den vokser fra 1500 m's højde og op til 2700 meter over havet. De to rosetter, jeg købte, som små aflæggere i 2009, har endnu ikke blomstret, men har hver især leveret 4 aflæggere. *S. wulfenii* må i Danmark overvejende betragtes som en potteplante, der skal kræses for med regnvand og en solrig placering.

Foto 5 th. *Sempervivum grandiflorum* i blomst

Til sidst: *S. grandiflorum* har sit navn efter de fine, "store", gule blomster (5. foto). Nogle steder læser jeg at blad-rosetterne

kan blive helt op til 22 cm. i diameter, et andet sted at den måler imellem 2 og 5 cm! Vores *S. grandiflorum* fra Aosta, som jeg har haft i vækst i haven siden år 2005, har rosetter på op til 7 cm. i diam.(4. foto) og blomster på op til 38 mm.(5. foto). Planten er umulig at forveksle; bladformen er meget karakteristisk, rosetten er tæt dunet af klæbrige kirtelhår og lugter af ged! Sådan skal det være! Her er ikke noget at tage fejl af og så synes jeg tillige at de kompakte rosetter har en køn regelmæssig form. Den er hårdfør og trofast også på næstbedste og trediebedste plads,- måske derfor har den kun blomstret 2 gange i løbet af 10 år. Den siges at kunne vokse direkte på tage og mure og vokser i naturen i op til 2500 m.'s højde i de sydlige alper, i Schweiz og Norditalien.

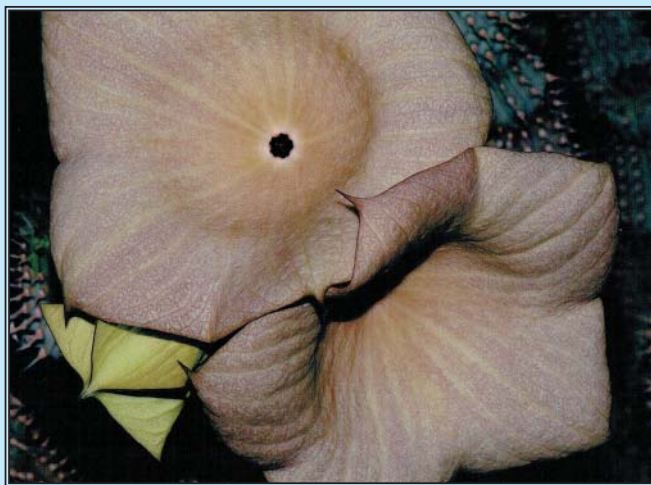
God fornøjelse! susansemper@gmail.com

*Oprindeligt stod der 60 arter, men Susan ringede efterfølgende til mig og rettede det til 45 arter. Denne ændring er blot en understregning af hvor store variationer, der kan ske inden for en så lille slægt som *Sempervivum*. Red.

Nogle dyrkningserfaringer med Hoodia

(Fa.: *Apocynaceae*; ufa.: *Asclepiadoideae*; tribus: *Ceropegieae*)

Tekst og foto: Flemming Bartig

Hoodia gordonii

Jeg kan huske, hvordan jeg, da jeg for mere en et halvt århundrede siden havde opdaget, at stapelier talte vældigt til min fantasi, nærmede mig slægten *Hoodia* med en følelse, som vist kun kan beskrives som ærefrygt: dette var klart nok planter, som var uden for rækkevidde for amatører som undertegnede. Dengang var *Hoodia*-arterne blandet sammen med arterne i en nu nedlagt slægt "*Trichocaulon*". Visse af arterne i "*Trichocaulon*" - nemlig de forholdvis lave, kompakte former med glat overflade - er ret vanskelige i kultur. De er nu, efter et par beklagelige nomenklatoriske fejltagelser af D. Plowes anbragt i slægt *Larryleachia*. De stærkt tornede former i "*Trichocaulon*" blev overført til *Hoodia*.

I midten af 1970'erne besøgte jeg sammen med en væksthushavner fra Århus Botaniske Have Jørgen Damgaard fra Københavns ditto. På det tidspunkt var Damgaard stærkt optaget af stapelieerne - jeg tror man kan sige, at de var hans

personlige favoritter. Han havde indrettet et pænt stort drivhus i København til sin samling. Og den samling var, som man kan forestille sig, ganske imponerende. Det var her, jeg første gang oplevede *Hoodia*-arter i kultur, ja, der var sågar adskillige, som blomstrede. Jeg var ganske duperet.

Der var imidlertid et kvalitetskvantespring fra Damgaards faciliteter til mine egne, og der gik en rum tid, før jeg vovede at bide skeer med *Hoodia*'erne. Men en dag opdagede jeg - af alle steder i hele verden - på torvet i Århus en *Hoodia* til salg. Sælgeren var

naturligvis Grethe Kristensen fra Klejsbro. Nå ja, vis en sulten hund et kødben: jeg købte planten. Det var en *Hoodia gordonii*. Jeg har den endnu. Og den blomstrer hvert år (se foto). Snart efter købte jeg af Bjarne Kjempff en plante, angiveligt en "*Trichocaulon flavum*". Men da den blomstrede, viste det sig at være en "*Trichocaulon alstonii*", som i dag altså, da det er

Hoodia pilifera ssp. pilifera

en tornet form, hedder *Hoodia alstonii*. Jeg var meget glad for den plante, blomstervillig som den var, men efter nogle år bukkede den under stærkt angrebet af uldlus, som jeg i en periode havde store problemer med. Hvem kan skaffe mig en ny *Hoodia alstonii* ?

Jeg fik dog efterhånden fat i andre *Hoodia*-arter, og det gik op for mig, at de i kultur er de vanskelige *Larryleachia*-arters modsætninger: *Hoodia*-arterne er lette ! Faktisk hører de til blandt de mest robuste stapelier, jeg har dyrket. Jeg har sået flere arter, og hos mig er der gået ca. 5 år fra såning til blomstring. Desværre har det flere gange vist sig, at blomsterne ikke svarede helt til det, jeg havde forventet. Beklageligvis er frø ikke altid det, de sælges som. Så længe planterne er identificerbare er ulykken til at leve med. Det er værre, når man er i tvivl om resultatets artsrenhed. Jeg har ikke plads til hybrider.

Jeg har vedlagt nogle billeder af de *Hoodia*-arter, jeg har stående i øjeblikket. Der er, som nævnt, min *H. gordonii* med imponerende parabolignende blomster. Når den blomstrer i naturen, er plantens vegetative dele ofte fuldstændigt dækket af blomster. Jeg har desværre kun set det på billeder, men det må være et fantastisk syn. Min *H. pilifera ssp. pilifera* blomstrer hvert år med mange blomster. Den er en af de småblomstrede arter, som tidligere regnedes til "*Trichocaulon*". Der er også et par billeder af mine "*Hoodia* guderne må vide hvad ". Dejlige planter at se på, men hvor ville det have været skønt, hvis de havde udviklet sig til det, som stod på frøposen. Jeg kasserer dem selvfølgelig kun, hvis jeg har sikkerhed for, at der er hybrider, og bliver det aktuelt, så indrømmer jeg gerne, at det kommer til at gøre ondt at vinke farvel til dem.

I min samling har jeg en forkrøblet *Larryleachia marlothii*. Mine dyrkningsforhold i møde kommer tydeligvis ikke disse planters miljøkrav. *Marlothii*'en er en ynke at se på, og når jeg ikke for længst har foræret den til kompostbunken, skyldes det, at den blomstrer ! Så længe den gør det, beholder jeg den. I KoaS fra februar 2015 kan man læse en artikel af Michael Nielsen

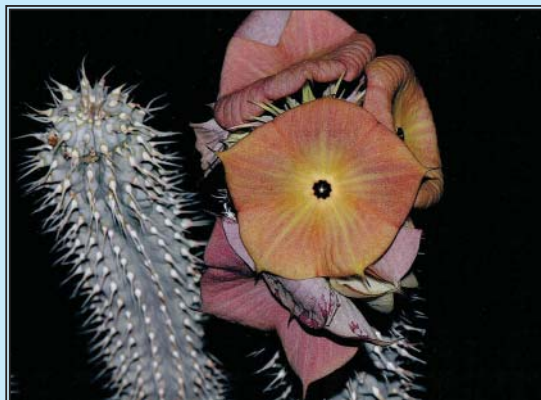
Sået som *Hoodia ruschii* - hvad det næppe er?

Artsbestemmelsen vanskeliggøres i øvrigt af, at arterne, som de fleste stapelier, er ret variable. GPS-data ville være velkomne.

med billeder af Ellen Christensen. Ellen og Michael har været i Sydafrika og i Namibia - en oplevelse jeg misunder dem, men man kan jo ikke få alt, man ønsker sig. Ellen har fotografer-

Angiveligt *Hoodia macrantha*
- usikker bestemmelse

Hoodia macrantha - eller hvad ?
(P. V. Bruyns opfatter *H. macrantha*
som et synonym for *H. currorii* ssp. *currorii*)

et nogle "*Trichocaulon*" *marlothii* i nærheden af Lûderitz. Ganske pragtfulde planter. Hvis man skal kunne identificere disse *Larryleachia*-arter sikkert, skal de være i blomst, og planterne på Ellens billede er muligvis i blomst; det fremgår ikke helt tydeligt, for blomsterne er ganske små. Jeg har nogle nærbilleder af min *marlothii*'s blomster liggende og bringer et af dem her som et supplement til Michael's artikel. Enkelte af foreningens medlemmer har i årenes løb vist interesse for stapelier. Til dem vil jeg afslutningsvis sige: forsøg jer med *Hoodia*-arterne - det lønner sig.

Larryleachia marlothii

Litteratur:

Nielsen, M.: Camouflage i sukkulent-riget. Kaktus og andre Sukkulenter nr 1, februar 2015.

HUSK!!

at tilmelde dig til
ÅRSMØDET
i Odense.

VI skal fejre NKS's
50 ÅRS JUBILÆUM

International Euphorbia Society's 10 års jubilæum's møde

- og mødet med Susan Carter

Tekst: Michael Nielsen

Foto: Ellen Christensen

I maj måned var jeg i et stort dilemma. NKS afholdte den sidste (?) indkøbstur og som rigtigt gammelt medlem var det så sidste chance for at opleve denne tur med ligesindede sukkulent nørder.

Men som nogen ved, har jeg også en stor lidenskab for *Euphorbia* og er medlem af "International Euphorbia Society" (www.euphorbia-international.org/). Netop i 2015 har de 10 års jubilæum og man havde derfor arrangeret et jubilæumsmøde præcis i de samme dage som indkøbsturen. Det var et vanskeligt valg indtil jeg læste, hvem der bl.a. skulle holde foredrag:

Susan Carter. Så var valget let. Hun er mit store idol, hvis man kan bruge det udtryk. Mere senere.

Mødet blev afholdt i den botaniske have i Meise lidt nord for Brussels i Belgien (www.br.fgov.be). Jeg havde aldrig hørt om denne botaniske have, men den er helt fantastisk. Haven som er fra begyndelsen af 1800 tallet dækker et kæmpe areal og med mange væksthuse. Væksthusene er netop blevet renoveret og er nu opdelt efter klima- og landzoner. Eksempelvis ørkener med kaktus og sukkulenter og Madagaskar med Baobab etc. Meget

Castle of Bouchout, hvor jubilæumsmødet blev afholdt, samt fotos fra salgs- og udstillingsområdet

Store flotte *Yucca* fra et af væksthuse og en imponerende *Adenia glauca*.

Installation med blomstrende kandebærere, *Euphorbia marmorotensis* og *Euphorbia* sp.

imponerende. Haven kan klart anbefales et besøg.

Hvorfor mødet blev afholdt i Meise skyldtes også at man her har en af verdens største og bedste *Euphorbia* samlinger. Denne samling er ikke åbent for offentligheden, men vi havde naturligvis adgang. Her så jeg *Euphorbia*, jeg aldrig havde set før og flere arter, der var tæt på udryddelse, og som man her forsøgte at opformere.

Mødet afholdtes i Castle of Bouchout (fint

skulle det være) og programmet bestod som nævnt før af rundtur i samlingerne, plantesalg, foredrag og plantekåring. Det lykkedes mig at købe en *Euphorbia labatii* som er en rigtig sjælden *Euphorbia* fra Madagaskar. Vinderen af den bedste *Euphorbia* blev min gode ven Rikus van Veldhuisen (formand for Euphorbia Society) med en *Euphorbia suzannae-marnierae*. Årsagen til at jeg gerne ville deltage var som nævnt, at Susan Carter skulle holde foredrag. Da jeg begyndte min interesse for *Euphorbia* var

det primært arter fra Østafrika med fokus på Somalia, som vakte min interesse. De er spændende, ofte kompakte, sjældne og så er de svære. Af en eller anden grund elsker jeg arter, som giver udfordringer mht. dyrkning. Jeg har tidligere skrevet om *Euphorbia* fra Somalia (KAKTUS nr. 2 og 3, 2005 + nr 1, 2006).

Derfor er for mig en af *Euphorbia* biberne bøgerne *Euphorbia Journal* 1-10. Og skal man studere arter fra Somalia er bind 9 bogen. Her stødte jeg så første gang på navnet Susan Carter. Hun er eksperten omkring de Østafrikanske *Euphorbia*. Hun er naturligvis biolog/botaniker og uddannet fra Kew Garden i London. Hun har fundet og beskrevet mere end 200 *Euphorbia*

arter og 20 *Aloe* arter. Heraf er 3 arter opkaldt efter hende:

- *Euphorbia carteriana*
- *Euphorbia holmesiae*
- *Euphorbia susanholmesiae*

Jeg har selv de to første arter i samlingen. Hun er en af de sidste, som gjorde en indsamlings-ekspedition til Somalia i 1986. Siden har Somalia stort set været lukket land grundet politisk ustabilitet. Man kan bare nævne pirater. Det gør også arter fra Somalia sjældne i handlen.

Jeg havde derfor en drøm om at møde hende og måske endda også tale med hende. Så jeg var meget spændt da dagen for konferencen oprandt. Jeg kom tidligt og gik rundt og så på de

Susan Carter videregiver nyttig viden til en ivrig *Euphorbia*-entusiast.
Til højre *Euphorbia gymnocalycioides* fra Meise Botaniske Haves samling

Euphorbia richardsiae og den vindende *Euphorbia susannaemarnierae*

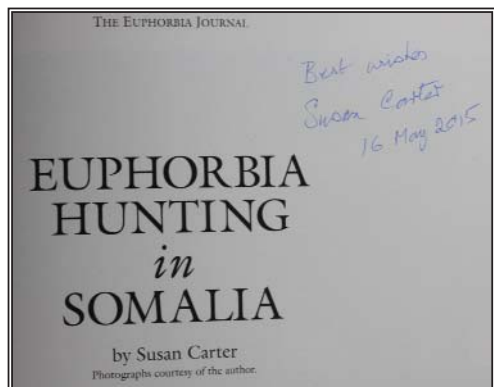

Lige indenfor døren i den Botaniske Haves Euphorbiasamling står en meterhøj *Euphorbia abdelkuri*. Som det ses af det midterste billede er der mange planter der bliver både studeret og fotograferet. Yderst til højre en flot *Euphorbia neriifolia*

planter, som var til salg. Og så pludselig står en ældre dame overfor mig helt alene (Susan Carter er i dag 82 år). Hvad gør man? Jeg tager en snak med hende. Talte lidt om hendes rejse til Somalia og jeg spurgte ind til om det var den sidste videnskabelige rejse til Somalia inden det blev for farligt. Det bekræftede hun. Ja og så fik jeg en autograf i *Euphorbia Journal* vol. 9 ved hendes artikel. Det var stort!

Efterfølgende holdt hun så sit foredrag om *Euphorbia* fra Somalia. Hun er på trods af alderen en rigtig god foredragsholder. Man mærker, hun stadig brænder for planter. Så selvom jeg gik glip af den måske sidste indkøbstur med NKS fortryder jeg ikke mit valg. Det blev et møde jeg sent vil glemme.

Michael Nielsen

En legendarisk autograf + en gammel *Euphorbia decaryi*

Mammillaria perbella

- også en slags jubilæum.

Tekst: Hanna E. Hansen Foto: Lars P. Ryder

I det Herrens år 1989 forærede daværende medlem Hugo Jensen undertegnede en *Mammillaria perbella*. Den var ikke ret stor - det var en af Hugo's egne frøplanter - kun en sød lille kugle på størrelse med et kirsebær. Den trivedes åbenbart udmærket hos mig, thi den voksede og nåede efterhånden størrelse som en clementin. Og så begyndte der at ske noget: Den delte sig dichotomisk, der blev 2 hoveder. En sådan deling ser meget morsom ud. Først er der dannet to vækstpunkter, så planten virker "skeløjet". Efterhånden vokser de to vækstpunkter så i hver sin retning, så der dannes to adskilte hoveder. Det er især sjovt, når den blomstrer endnu før, delingen er færdig, så der er et bogstaveligt 8-tal af blomster i toppen af hovedet.

I årenes løb har planten med jævne mellemrum

delt sig, og det morsomme er, at diverse hoveder har delt sig synkront og bevarede samme størrelse, som det første hovede havde, ved deling nr. 1. I et par år stod den som en sød, lille totalsymmetrisk firkant, så delte den sig igen etc. etc. I skrivende stund har den 16 - seksten - hoveder. Se foto. Mine arme kan give et signal om størrelsen. Hvis man ser godt efter, kan man se begyndelsen til endnu en deling i alle hovederne. Hvert enkelt hovede er p.t. ikke større, end det første hovede var, da planten begyndte at dele sig.

Det kan blive interessant at se, hvor længe den kan blive ved med disse delinger, om de fremover også vil foregå så synkront, og om alle hoveder vedblivende vil have samme størrelse. Men AK! Det vil nok før eller siden gå den, som det så ofte går med mammillarier: Når kolonien

Mammillaria perbella med de mange dichotomiske hoveder

har nået et vist omfang, begynder den at rådne i centrum. Og så er det nok sket med hele planten, for når der er dichotomisk deling, kan man ikke med sikkerhed redde sideskud med begyndende rodsætning. Men den har nu været mig til megen glæde.

• Lykken står den kække bi •

Hos den lokale plantepusher i Horsens var Gurli Lorentsen i marts måned heldig at finde denne flotte *Euphorbia flavaganii!*

En kedelig grå forårsdag gav et varsel om at sommeren også kommer i år og at vore kære planter igen vil blomstre.

Tak for denne opmuntring!

Foto: Gurli Lorentsen

• OBS •

Som den opmærksomme læser måske har bemærket mangler den ene af de fortsatte artikler, Finn Larsens "Echinocereus i mit kolde drivhus" fra det tidligere nummer i dette blad. Artiklen fortsætter i KAKTUS nr. 3, 2015, så er der lidt at glæde sig til. Red.

• ÅRSMØDE 2015 •

HUSK det nu, der er kun to måneder til vi alle skal mødes i Odense.

Det er da værd at fejre en 50 årig - synes I ikke?? Se det reviderede program, samt regnskab andetsteds i bladet.

MVH. Bestyrelsen

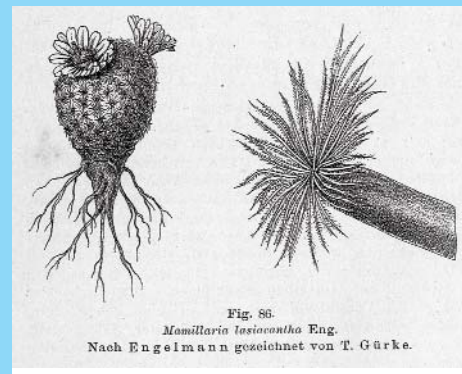

Illustration hentet fra K. Schumann

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

50 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engros-handel

Bliv medlem af Dansk Orchide Klub

Medlemsbladet ORKIDEER
udkommer 6 gange årligt.
Find lokalklubbens hjemmeside
for kommende arrangementer
på www.orkideer.dk

Deltag uforpligtende i et
klubmøde i din lokale orkideklub.
E-mail: bente_kaj@mail.dk

Kaktusgartneriet

Kom og se vore mange forskellige kaktus og sukkulenter. Kig forbi på adressen:
Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk,
eller ring i forvejen på tlf: **20 94 49 46.**

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside:
www.kaktusgartneriet.dk

1992 - 2015, 23 år med RICHTER SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg,
Germany
Tel+Fax 0049 9409 869245
e-mail: richtersukk@t-online.de

Siden 1992 med forsendelse af mexicanske og vinterhårde kaktus, Agaver, Yucca, Sedum - planter fra egne frø.
Gratis plante - og bogliste - ny udgave er udkommet.

Nye bøger:

Hochstätter(2007): The genera Pediocactus,	
Navajoa, Toumeyia	90,-euro
(2007) Astrophytum (germ./ital.)	15,-euro
(2006) Ariocarpus (ital.)	12,-euro
(2005) CHOLLA	12,-euro
(2005) The genus Sclerocactus	70,-euro
(2011) Richter, I: Die Gattung Agave	
- obs, prisen er incl. forsendelse	40,-euro

Pelargonier (en verden for sig)

er andet og mere end "bare"
Dronning Ingrid.
Prøv et gratis nummer af "Pelargonie Nyt"
som udkommer fire gange om året.

Henvendelse til kasseren
Niels Ejner Carlsen på
tlf. 61740093 eller
mail: thors7@stofanet.dk

Tidligere årgange af
KAKTUS og andre sukkulenter
kan købes ved henvendelse til

Jan Hurup Hansen
e-mail: jan.hanjas@gmail.com
Pris: 15,- kr pr. stk og 50,- kr for 4 stk.

QR-kode til NKS hjemmeside

QR-kode til NKS facebook

Michael og jeg besøgte et gartneri i Belgien "Cactusflowers" i foråret og man kan da godt sige det levede op til sit navn.

Foto: Ellen Christensen

Indholdsfortegnelse for

"KAKTUS og andre SUKKULENTER" nr. 2/2015

Formanden har ordet - <i>Erik Holm</i>	side 3
Kaktus og andre sukkulenter på De Kanariske Øer 2. del - <i>Ebbe Skov</i>	side 4
To små favoritter - <i>Finn Nielsen</i>	side 8
(Revideret) Invitation til NKS Årsmøde 2015 - <i>Finn Larsen</i>	side 12
Indkaldelse til Generalforsamling i NKS - <i>Bestyrelsen</i>	side 14
Regnskab for NKS 2014 - <i>Peer Kammer Hansen</i>	side 14
Med høflighed kommer man langt - <i>Erik Holm</i>	side 15
Tre Sempervivum-arter som kan identificeres - <i>Susan S. Sørensen</i>	side 16
Nogle dyrkningserfaringer med Hoodia - <i>Flemming Bartig</i>	side 18
International Euphorbia Society's 10 års Jubilæums møde - <i>Michael Nielsen</i>	side 21
Mammillaria perbella - også en slags jubilæum - <i>Hanna E. Hansen</i>	side 25
Meddelelser.....	side 26